

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Medizinische Rezepte - Cod. Rastatt 64

Welsch, Georg Hieronymus

[S.l.], [2. Hälfte des 16. Jahrh.]

D. Cornelij caroli V medicus

[urn:nbn:de:bsz:31-300564](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-300564)

VARIA

Mirabilia

℞ Radix Arthemisiæ cum vino pota vsperi
 tollit omnem fatigationem et lassitudi-
 nem ex via

Pillulæ Lignæ

℞ Rhebarbari Electi
 Agnici trociscati an̄ ʒi
 Xilopiniaci
 corꝝ eiusdem an̄ ʒi

Zl: de succo Rosarum Mesurꝝ q. s.

Formentꝝ pillulæ dosis ʒi ante pastum
 in hebdomata ter

Purgatio sine Ventris Lenitio

Articatis: ꝑ puenis et princip

℞ Fol: serpy ʒi

Rad Vertri nigri ʒi

Vini Rcinphali ʒi

Coquantꝝ ad consumptio: tertie partis
 fiat colatura

Fiat Emulsio ꝑ setacrum

Passulaz conthiaz ʒi cuiꝝ pulpe ꝑparatꝝ ʒi

Diaprunis simpl: ʒiij

Mannꝝ calabrie ʒij

Fiat mixtura secundum artem

Dosis a ʒi ad ʒij

D. Cornelij caroli v^o Medicy

DIVERSA

Vnguentum Larynginum cito solvens

153

℞ Aloes Epatici ℥ij

salis Gemmæ ℥i

Fol: Laurini

ol: oliuarum an ℥i

Mist fiat Vnguentum quod inungatur
ventri valet pueris

Aliud ad idem

℞ succi Apꝝ ℥ij

Fol: Rosaz rubearz ℥xij

Mercenialis ℥iij

ol: oliuꝝ ℥bi

Ayung: galline

Anseris an ℥b

Resin

Thuris an ℥b

Cassie extracte ℥ij

Fiat Vnguentum sup pannum et tegat

totum ventrem ꝑ .i. noctem et opte soluit

Ceterum valet hoc Emplastrum sudori Verti

gini prostantioni appetitus

Item ad idem vomitum ꝑuocandum

℞ Ellebeni Albi et nigri

Hermodachiloz

Esule

VARIA

Esule

Hiasciami

Acon

Colocinthidos

semp Vinu

Aloes an ʒs

Confice cum aring: porcine Velen ff Vngtu
 Si vult Manus fricnd: pno vomitum
 Et si illorum vnum suffluat, absterge uen-
 trem panno bono calido vel cum Mercuriato

Contra humores ex icteru

1. Sceleru

Rx cicerum Rub: Mi

coquanty in aq ad consumptio: mediet

Vsq cum quo lana locum sripissim

Deinde ex sapone Venetiana, et olii comu

munni fiat Vngtum, quo inungaty idem

locus confert bene dolorumqz sedat cito

Contra sagillata et Linorv ex casu

et plagis. Beau vno grece vno den augen

Rx succi solatri

Succi fol: sambuci

Strenqs ostt carubv

Reddit antiquam cutis colorem

Emplaste latinum Arnoldi de villa noia
 Valens hidropicis spleneticis et icteris maxime

Rx Rad: ciclamini ʒi

Succi

DIVERSA

Succi Cucumris Agrestis

Et folia eiusdem an ʒs

Fol: Laurini ʒij

Colophonia

Ellebori albi pul: an ʒij

Cery noy ʒ ʒ

Ol: Vetens ʒs

Omnia diligentē liquesciant et fiat Emplastr
 sup pannū et apponunt ventri calido mane
 atqz desup patiens quiescat in lecto Vbi frigus
 non possit attingere. Deinde cum circiter
 sedes fecerit diligentē lotum de ventre cum
 aqua calida, et pannis absterget atqz ipsū
 Ventrem cum melle deinde unget
 Ceterum potest hoc bis in hebdomata predictis
 patientibus fieri

Ad fetū mortuū Eductandam Urinam
 et tepidam p̄nocand: Vomitū,
 atqz Ventrem illinand:

℞ Elatry catapitioꝝ

succi Titimalli

colocind: an ʒ ʒ

succi Cucumris Agrestis

Ellebori nigri an ʒs

Terpentiny ʒij

Baccarū Lauri ʒij

succi fœculi terre ʒ ʒ

scammo:

VARIA

Scammomy ʒiij
Omnia puluerisata et cum s. quantitate
Melle incorporata ad formam Emplastris
vel Ung. ut libet
Si pectori mulieris applicetur fatum reducit
Si renum loco Vinam et lapides ciet
Si stomacho vomitum facit
Sin autem ventri supponatur solter facit

Electuarium contra Venenum

Rx se: citri mundati ʒiij

citrulli ʒij

Diptami ʒr

Rasura eboris

cornu cerui an ʒi

osis de corde cerui ʒi

Rad: cardui benedicti ʒiij

Fiat puluis et cum saccharo s. in aq
scabiosy cichorij dissoluto fiat Electua:
in tabulis ad pondus ʒiij

Contra nimium sudorem

Rx olei Mirrhini

Rosarum

Cithomoy an .q.s.

que ad placidum Fol: salicis atq Balanstror
quo cubitum iterum lotum corpo illinat

DIVERSA

Cataplasma ad Aedemata remollienda
et nodos sedatio: doloꝝ

155

℞ Rad: Zenithici
Lihorꝝ alborꝝ
Iros an ℥ss
Fol: Maluarium
Altheg
Violaz an ℞
Flo: Chamomil:
Anethi
Melliori an p. j.
Farina sr: Limi
Hordei
Fornigra an ℥ss
Cimini ℥i
Baccarꝝ lauri ℥ss
Croci ℥ss
Aruing: Anatis
Anseris
Medul: Cerui
Vituli
Butiri recentꝝ insulsi
ol: Lihorꝝ alborꝝ
Limi an q. s.
Fiat cataplasma .z. Artem

#

VARIA

Contra Apoplexiam et omnes
cerebri frig. casus

℞ Vini optimi ℥^{ss} xx

Rosarum

Spice nardi an ℥iij

Xilo aloes

Rhebarbari an ℥vi

Ponaty Rhebarbarz prius p noctem in aq
tandem incidaty minutium

Ossis Crani hominis

Mirrhe an ℥ij

Cardamomi

Chariophiloz

Cubebaz an ℥i

Nutz moschato

Granoz paradisi an ℥is

Cinamomi electi integ: ℥ij

Fol: ~~℞~~ Auni n° LXXX.

Moschi ℥s

Argenti ℥i

Hec oia infundantz in Vinum Maruisium
pdictum p horas 24 Tandem in alembico
bono distillentz cum modico igne donec ascēdat
spiritus tunc auget ignem et distilla caute,
donec separatz totum celum quod ex illa materia
venit

DIVERSA

156

Venit, cauendo semp ne comburety sed
videt ut aliqua humiditas in alembico
maneat per acta igitur illa prima distillatione
accipitur illa materia distillata q̄ colūm
naturalem est in alembicum, et iterum distillare
ut prius parum igne Hoc qz fiet toties reite-
rando donec remanant demum de decocta thij
Tunc & Tandem hoc calūm nosm et po-
denio in alembicum, atqz adde Moschūm
cū argento et distilla pro ut supra dictum
est, Notaqz in omni distillatione Receptaculū
sit semper clausum Cū igitz sic feceris
secundabitur bene et & Totam Massam gressu
reseruat. Et impone etiam eam in vnum
alembicum, et incipe nouam distillationem
Cū enim eam imposuisti impone Euphorby thij
ol: Petroli thij Et stent sic commixta p̄ tres
dies, postmodum distillentz ut sup̄ ac ut
alia olra et residuum vi et serua bene

Contra Venicas et quasi Scrophulas
tūm capitis tam manū

Primo fricentz formice quam opt̄ cūm vino
sublimato Deinde sup̄ insperga vnde quocqz
Pul: Hermodactilyz omni reitendo
semel donec radiculi extemperati cadant

VARIA

Laxatiuum Ventris

℞ Picis
Mirrhy an. q. v.

Et suffimiga ꝑ inferiorem patientem
durq̄ an̄ Stūce et egeret confesum
Hoc vter vti magz ꝑ Superiora magz ꝑ infe-
riora, aut etiam ab extra nihil debet
administrare hominibz

Contra vstionem ignis aut
aqua feruens

℞ Vermicem liquidum ꝑ pictoris utuntz
et illinc locum combustum, et extrahit
ardorem, sanabiturqz posterior omne
eegrege

Uran̄ an̄ Rofe die Stūst̄ fact̄
Lanct̄ locus cum vino sublimato ad
sanguinem vsqz deinde

℞ Calcis Viui .q. v. et incorpora illam
cum .s. q. Albuminis oui, quo inungat
locus iam locur̄ indurcat, fiatqz Escara
quam ꝑ se cadere sinas, post 12 dies habebis
equum sanatum

Uran̄ die Rofe Rappen Gonda
Inungaty vitia illa sepe vnguento defructio
et sanabitz

DIVERSA

157

Contra p̄frigorata extrema digitorū
calcancorū pedū manuūmqz

Incidit Versas rapas desalatum ac eas sine
conglan fortis: Postea p. s. q. earūndem
liq̄fiat Butirūm coctūm, et iam diū
eas frige, donec prorsus arido fit postea
cola et dūm frige fuerit habebis Ungtū
ad oīa Ulcera omnesqz humores ex frigore
aut ḡlū contractas

Ad combustionem

℞ oli onorū ℥iij
Pul: salūie
Rūthy an ℥iij

Fiat Ungtū ut scis

Contra foetorem pedū

℞ Pul: Cūpen .i. k̄upster S̄ylay
Et cūm eo lotis pedes et plantam in primis
ben̄ frica spargiqz de puluere isto infūda
calcei q. caligay
Reitera post .2. vel ter septimanas iterūm
ac euades a foetore pedū

Contra pedicūlos

Succo genstro contra oēs vab̄t opt̄ pedicūlos
in palpebris, alis et ingūne. Si loca prius abro
dant. A hoc succo sepiūs in die limiando

VARIA

Contra Mures

Tricen^{ty} Farina Auenacea, et unūm uōmicat^{ty}
 pūluis in butiro si commedunt morient^{ty}
 Item Fiat pasta ex amūrcū et farina tritici
 quāq^{ty} mūs ex eo gustauerit moriet^{ty}

Contra Verūcas

℞ calas Viūi

Auri pigmenti Rubri an̄ ʒ.ʒ
 Distemper^{ty} simul in aceto et aq̄ ana
 Deinde distillent^{ty} uel coquant^{ty} simul et
 fiat colatura ʒ.ʒz erit niger
 Cui miscer salis gemm^{ty} parūm et cinis
 clauūlari et illinat^{ty} tollit fortiter

Aliud

℞ calas viūi ꝑi extinguat^{ty} in aq̄ beu
 et sic in eadem aqua similes pretiores
 calas viūi et noue quater extinguat^{ty}
 deinde cum ista aqua distemper^{ty} sequentia

℞ salis gemm^{ty}

Armaniā an̄ ʒs

Allūminis glotitij ʒiij

Coquant^{ty} simul modicum et ꝑ pannūm
 colent^{ty} postea ponit ad Verūcam vnam gutta
 opt^{ty} commodit^{ty}

DIVERSA

Ad combustionem ignis

Rx ol: Rosarum ℥iij

Ceruse ℥s

Albu: oui ℥iij

Cere albe ℥iij

Misy fiat Unguentum

Ad Idem ex aqua vel igne

Rx ol: Rosarum ℥iij

Ung pūpolvo: ℥ij

Albu: oui ℥iij

Camphora ℥s

cerusa ablota ℥i

Aq Rosaz ℥ij

Incorporantur omnia simul et ff Unguentum

Contra pūlices

Accipiatz coniandrum q.v. coquantz in aq

simplici ad consumptio: aliqua et postea

ista aq asperge locus et habitatio ubi pūlices

abundant et quam citissime errabunt oēs

Item Rx Vesicam hirci una cum toto suo quam

primū maculatura drinde pingūdo vel

senūm eiusdem hirci bene iustetur hūm

adhuc calz donec p collūm opte replentz

postea colligentz similitur ac p duas septi-

manas

VARIA

manas plus in aerem aliquam suspendat
conclusum, et deinde deponere

Et videlicet velut Unguentum molle omnia
fricta cum quo Virgulam vel baculum inunge
et in mediam loci ubi abundant pulices pone
Vnicuique eo omnes baculos adhorrebunt

Claretum pro Sigismundo Rege

℞ Cinamomi Electi ℥ij

Zinziberis

Galangae

Nut moschate an ʒij

Cranoz paradisi

Cardamomi an ʒss

Cubebaz

Chaniophiloꝝ an ʒi

Sacchari albi lbs

Contundantur grosso modo simul et cum
tribus oliuanijs vini Italici vel uetenis
boni fiat secundum artem claretum